

PALMIPUUDEPÜHA

(Protsessioonievangeelium C aastal Lk19 ,28-40)
Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesus Jeruusalemma poole, ja sündis, et kui ta jõudis Betfage ja Betaania lähedal asuva mäe juurde, mida kutsuti Õlimäeks, saatis ta kaks oma jüngrit teele ja ütles neile: "Minge külasse, mis asub meie vastas, ja kui te sinna jõuate, siis te leiате kinniseotud emaesli, kelle seljas pole kunagi keegi istunud. Päästke ta valla ja tooge siia. Aga kui keegi peaks teie käest küsima, miks te ta lahti päästate, siis ütelge: "Teda on Issandale tarvis." Ja saadetud läksid ja leidsid kõik nõnda olevat, nagu Jeesus oli neile öelnud. Aga kui nad eesli lahti päästsid, küsisid need, kellele ta kuulus: "Miks te eesli lahti päästate?" Ja nemad vastasid: "Teda on Issandale tarvis". Ja nad tõid emaesli Jeesusse juurde, heitsid oma rõivad looma selga ja aitasid Jeesusel talle selga istuda.

Aga kui Jeesus sõitis, laotasid inimesed oma rõivad tema tee peale. Ja kui Jeesus Õlimäe jalamile jõudis, hakkas suur jüngrite hulk rõõmsalt Jumalat kiitma kõigi imede pärast, mida nad olid näinud. Nad hüüdsid valjusti: "Kiidetud olgu Kuningas, kes tuleb Issanda nimel. Rahu olgu taevas ja kirikus kõrges". Kuid mõned variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusle: "Õpetaja, keela oma jüngreid!" Aga tema vastas: "Ma ütlen teile: kui nemad vaikiksid, hakkaksid kivid karjuma". See on Issanda Sõna.

(Esimene lugemine Js50 ,4-7)
Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Jumala sulane: Issand andis mulle kõneka keele, et ma kinnitaksin väsinut maheda sõnaga. Tema äratas igal hommikul mu kõrva, et ma kuulaksin õpilase kombel. Issand avas minu kõrva ja ma ei ole pannud vastu ega taganenud. Ma andsin oma selja peksjaile ja oma põsed neile, kes katkusid mu habet. Ma ei peitnud oma palet teotuste ja sülje eest. Sest Issand, mu Jumal, aitab mind ega jäta mind häbisse. Seepärast teen ma oma näo tardunuks kui ränikivi, sest ma tean - ma ei jää häbisse. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps22 ,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24 R:2a)
R: Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa oled mind maha jätnud?

Kõik, kes mind näevad, naeravad mu üle,
köverdavad huuli ja raputavad pead:
"Ta lootis Issanda peale,
las nüüd Issand aitab ta välja, kui ta teda armastab!"
R:

Koerakari ümbritseb mind,
ülekohtutegijate jõuk piirab mind.
Nad puurivad läbi mu käed ja jalad,
Valust võin üle lugeda kõik oma luud-kondid.
R:

Nad jagavad omavahel ära minu rüü,
heidavad liisku mu särgi üle.
Aga sina, Issand, ära jää minust kaugele,
mu tugevus, tule mulle appi!
R:

Ma tahan teatavaks teha oma vendadele Sinu nime,
ja kiita sind ustavate koguduses.
Teie, kes te kardate Issandat, kiitke teda,
ülitage teda, kõik Jaakobi sugu.

R:

(Teine lugemine Fi2 ,6-11)
Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Jeesus Kristus oli oma olemuselt Jumal, kuid ei hoidnud sellest kinni, et Jumalaga võrdne olla, vaid loobus sellest ja võttis sulase näo ning sai inimese sarnaseks. Ta nägi välja nagu inimene ja alandas iseennast, sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede, et Jeesuse nime ees painduksid kõik põlved - nii taevaste, maapealsete kui allilmsete omad, ja iga keel tunnistaks Jumala Isa auks, et Jeesus Kristus on Issand.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Fi 2,8-9)

Meie pärast alandas Kristus iseennast ja sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani.
Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede.

PALMIPUUDEPÜHA EVANGEELIUM C AASTAL
(Evangeelium Lk23 ,1-49 s.o. lühendatud variant)

Meie Issanda Jeesuse Kristuse kannatuse lugu püha Luuka järgi:
Sel ajal viisid rahvavanemad, ülempreestrid ja kirjatundjad Jeesuse Pilaatuse ette. Seal hakkasid nad tema peale kaebama: "Me oleme kindlaks teinud, et see mees eksitab meie rahvast. Ta keelab maksta keisrile maksu ja ütleb enese olevat Kuninga ja Messia". Pilaatus küsis Jeesuselt: "Kas sina oled juutide kuningas?" Jeesus vastas talle ja ütles: "Jah, olen küll". Siis ütles Pilaatus ülempreestritele ja rahvale: "Ma ei leia sellel inimesel olevat ühtki süüd!" Aga nemad ajasid peale: "Ta ässitab rahvast ja levitab oma õpetust kogu Juudamaal alates Galileast kuni siiamaani välja."

Kui Pilaatus seda kuulis, siis ta küsis, kas see mees pole mitte galilealane? Ja kui ta teada sai, et Jeesus on Heroodese võimupiiridest, saatis ta Jeesuse Heroodese juurde, kes oli ka neil päevil Jeruusalemmas. Aga Heroodes sai Jeesust nähes väga rõõmsaks, sest ta oli juba ammusest ajast tahtnud teda näha. Ta oli Jeesusest kuulnud ja lootis temalt mõnd imet näha saada. Ja Heroodes küsis Jeesuselt paljude asjade kohta, kuid Jeesus ei vastanud talle sõnagi. Samal ajal seisid ülempreestrid ja kirjatundjad seal juures ja süüdistasid Jeesust ränkades asjades. Kui siis Heroodes ja tema sõjasulased olid Jeesuse vastu oma põlastust üles näidanud, heitis Heroodes pilgates talle särava rõiva ülle ja saatis ta tagasi Pilaatuse juurde. Ning selsamal päeval said Pilaatus ja Heroodes sõpradeks, sest enne seda olid nad olnud teineteisega vaenujalal.

Pilaatus aga kutsus kokku ülempreestrid, vanematenõukogu liikmed ja rahva ning ütles neile: "Te olete selle inimese minu ette toonud ja tema peale kaevanud, et ta eksitab rahvast. Aga vaata, mina olen ta teie ees üle kuulnud ega ole temal leidnud olevat mingit süüd kõiges selles, milles teie tema peale kaebate. Samuti ka Heroodes, kes on saatnud ta meie juurde tagasi. Vaata, ta pole teinud midagi, mis oleks surma väärt. Sellepärast ma käsin teda piitsutada ja lasen ta siis vabaks". Pühadeks oli tal kombeks neile üks vang vabaks lasta. Aga rahvahulk karjus üheskoos: "Hukka ta ära; lase meile Barabas vabaks!" Aga Barabas oli vangi heidetud mingi linnas sündinud mässu ja tapmise pärast. Pilaatus püüdis neile veel midagi öelda, sest ta tahtis Jeesuse vabaks lasta, kuid nemad hüüdsid: "Löö risti, löö ta risti!" Siis küsis Pilaatus kolmandat korda: "Mis kurja on ta teinud? Mina ei leidnud temas mingit surmasüüd. Ma käsin teda piitsutada ja lasen ta vabaks". Aga nemad karjusid ja nõudsid, ajasid peale, et Jeesus risti löödaks, ja nende kisa võttis võimust. Pilaatus jäi nõusse, et nende nõudmine täidetakse. Ta laskis vabaks selle, kes oli tapmise pärast vangi

heidetud, aga Jeesuse andis ta nende meelevalda.

Ja kui nad Jeesuse ära viisid, pidasid nad kinni kellegi Siimoni Küreenest, kes oli maalt linna tulemas, ja panid risti tema selga, et ta kannaks seda Jeesuse järel. Aga Jeesusega käis kaasas suur rahvahulk, samuti naised, kes halasid ja nutsid tema pärast. Kuid Jeesus pöördus nende poole ning ütles: "Jeruusalemma tütreid, ärge nutke minu pärast, vaid pigemini iseenda ja oma laste pärast. Sest vaata, päevad tulevad, mil öeldakse: õndsad on viljatud ihud, mis ei ole ilmale kandnud, ja rinnad, mis ei ole imetanud. Siis hakatakse ütlema mägedele: Langege meie peale! Ja küngastele: katke meid! Sest kui nii tehakse toorele puule, mis sünnib siis kuivanuga."

Aga ühes temaga viidi hukkamisele veel teist kaht kurjategijat. Ja kui nad jõudsid paika, mida kutsutakse pealuukünkaks, löid nad seal Jeesuse risti ja samuti kurjategijad, ühe temast paremale, teise vasemale poole. Siis Jeesus ütles: "Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea mida nad teevad." Ja nad heitsid liisku tema rõivaste pärast ning jagasid need omavahel. Rahvas aga seisis ja vaatas, kuid vanemate nõukogu liikmed pilkasid: "Teisi on ta päästnud, las päästab nüüd iseennast, kui ta on kord juba Messias ja Jumala äravalitu". Ka sõdurid mõnitasid teda, astusid tema juurde, andsid talle äädikat ja ütlesid: "Kui sa oled juutide kuningas, päästa nüüd ennast ise!" Aga tema peakohal oli tahvel, millele oli kirjutatud: "See on Juutide kuningas".

Üks kurjategijatest, kes oli ühes temaga risti löödud teotas teda: "Kas sa ei ole siis Messias? Päästa ennast ja meid ka!" Aga teine sõitles teda ning ütles: "Karda ometi Jumalat, sina kannad ju sama karistust! Ometi kanname meie seda kui teenitud karistust, meie kurjade tegude pärast, kuid tema pole midagi halba teinud." Ja ta sõnas: "Jeesus, pea mind meeles, kui sa jõuad oma kuningriiki". Jeesus vastas talle ning ütles: "Tõesti ma ütlen sulle, veel täna oled sa ühes minuga paradiisis". Aga keskpäeva paiku laskus pimedus üle maa, kuni kella kolmeni pärast lõunat. Päike läks pimedaks ja templi eesriie kärises keskelt lõhki. Ja Jeesus hüüdis valju häälega: "Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu." Nõnda öelnud, ta heitis hinge.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, on omaette elamus viibida emotsionaalselt ülesköetud rahvamassi keskel, näiteks jalgpallistaadionil - seal saab tunnetada, millised jõud rahvamassis toimivad. Enda vastuseadmine nendele jõududele võiks muutuda lausa eluolulikuks.

Kuid massis ülesköetud tunded on nagu ühesuunaline tänav. Võiduka pallilahingu järel kuuleme me rahva rahvahulka hõiskamas: "Meie oleme võitjad - We are the champions!" Millegipärast ei skandeerita aga kaotuse järel kunagi: "Meie oleme luuserid!" Kaotajate poolehoidjad taganevad vaikides, või lasevad tänavakaklustes auru välja. Niisamuti, kui jalgpallihaigeid pärast mängu intervjuueeritakse, siis torkab silma üks iseärasus: võidetud mängu korral öeldakse alati "Meie võitsime!", kaotuse korral aga: "Nemad ajasid kõik untsu!" Nüüd on äkki meeskond, mille fännid nad on, mitte enam "meie", vaid "nemad" - kaotajatena olgu nad üks. Ellujäämisinstinkt sisendab inimesele, et võitjate poolel olla on tasuvam, kui see aga ei õnnestu, siis tuleb kaotajatest vähemalt igal juhul eemale hoida.

Seesama nähtus on märgatav ka Jeesuse elus. Kui ta Jeruusalemma pidulikult siseneb, siis järgneb üpris tüüpiline õppetund grupipsühholoogiast. Alguses nähakse teda võitjana, rahvamassid hõiskavad teda tervitades ja heidavad tema teele oma rõivaid... Kui ta aga seisab vangina Pilaatuse ees, siis teeb inimeste suhtumine järsu pöörde. Rahvas hoiab võitjate poole, ja kui Jeesus näib kaotavat, siis jääb ta üks. "See on parem, kui üks inimene sureb rahva eest, kui et kogu rahvas hukka läheb" (Jh 11,50) - kõlab ju mõistlikult, eks.

Kuid võitjaid ja kaotajaid polegi nii lihtne juba ette ära tunda, nagu ka iga jalgpallifanaatik on kindlasti korduvalt kogunud. Üks uus sponsor, uus treener,

paar uut mängijat... või ka lihtsalt hea või halb päev - ja kõik võib muutuda.

Ka elus on vahel isegi üheainsa inimese õige käitumine otsustava tähtsusega, nagu see väljendus Jeesuse Kristuse missioonis, tema surmas ja ülestõusmises. Pealegi, Jumala kohtu ees seisame kõik üksinda - ja seal küsitakse üsna kindlasti, kui palju me lasksime end massipsühhoosist mõjutada, mis hetkest alates me enam ei mõelnud, vaid jooksime lihtsalt teistega kaasa?

Muidugi, palliplatsil elab spordifänn välja oma unistusi, rahuldab oma vajadust elamuste järele. Elus ei ole ju kunagi põhjust nii valjusti ja nii sageli rõõmustada kui pärast lemmikmeeskonna võidetud mängu, mida tajutakse ka enda, mitte ainult meeskonna võiduna. Niisamuti kurvastatakse meeskonna kaotuste üle, nuttes koos nendega välja ka oma isikliku elu stressi ja kaotusevalu - sest staadionil on ka meestele pisarad lubatud. Kuid elus on ka lahinguid, milles ei olegi võitjaid: näiteks abielutülides ja töövaidlustes on ainult suuremad ja väiksemad kaotajad.

Armsad õed ja vennad, Jumala kohtu ees ei saa kerge olema, kui me ei õpi mängu ja elu lahus hoidma ja kui mängujärgse kakluse tõttu inimesed reaalses elus viga saavad. Jumala taht ei ole lihtne ära arvata, aga see ei saa olla Jumala tahe, kui inimene teiselt inimeselt elu võtab. See oli Jeesuse Kristuse surma sõnum meile kõigile.

Kindlasti on tavalisel inimesel väga raske olla päris pühak - väikesed sigadused kuuluvad kuidagi elu juurde... Me räägime teisest inimesest tema selja taga seda, mida me poleks valmis talle näkku ütleva, me ütleme inimestele näkku seda, mida me ütleva ei peaks, ja läheme vahel endast välja, anname järgi impulsile teha midagi, mida pärast kahetseme. Kui aga juba nähakse küsitavana inimelu, see tähendab teise inimese õigust olemas olla, siis pole see enam tühiasi. See pole siis enam mäng, vaid esimene samm raske süüteo poole, mis võib meile maksta terve igaviku. Aamen.